

Szerkesztőség, kiadó,
hivatali és nyomda
Budapest, Károlyi Str. 12.
Központi telefonszám:
Szerkesztőség 572
Nyomda 574
Külföldi elosztó 576
Központi elosztó 578

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI HAPILAS

1071
2211
Lejár
Hermann Goldschmidt ur
I. Wolfzeile 11
Wien

V. évfolyam, 248. szám

Cluj (Kolozsvár) 5683. Chesvan 20

1922 November 11. Szombat

A kimeríthetetlen tartály

Irta Walter Turnowsky,
Keren Hajjeszód londoni direktóriumának
ördélyi megbízottja

"Légy, aki vagy"
(Netsche)
A Keren Hajjeszód-mozgalom fejlődése kétféle irányban halad: azét terül és leszűkíti a mélységbe. A szétterülés: a Palesztinántr. hozott anyagi áldozatok területe. A mélységbenjárás: a lelki teljesítmény, amelyen keresztül jutunk el az anyagi áldozatokhoz. Bizonyos: még nem érte meg Palesztina számára az, aki néhány ezresbankót lobogtat át oda. Az ország átszántásának jármát azok fogják magukra venni, akik szívükben és lelkükben győtesesen át tudták magukat érikelni. De a cionizmuson innen és a bujdoska-zsidóságou túl, valami van mégis: nyit és kifejezett együttérzés valamennyi zsidó között. Az elvi eszmoraszolódottság és a belső összekapcsolódásai után újból kikristályosodott az egységes cél, amely összekapcsolt bennünket és amely alapja lehet közös szervezet eljárásunknak minden más galut-tyben is. Nem kell prófétának lennünk, ha az első egyesülési aktusból ilyen historiai fejlődésre következtetünk.

Ez a fejlődés alapvető fontosságú jövőnk szempontjából, minden országban, amelyben évről-évre változó sorsunk. De nem lehet lebecsülni az egyesülés erkölcsi jelentőségét sem. Mert az a zsidó, aki vagyonából vagy bevételeiből bármilyen csekély összeget is ad Palesztina számára, bekapcsolódik nemcsak a kortárs-zsidóságba, hanem a múlt és a jövő zsidóságába is. Bekapcsolódik a saját múltjával. Benne legmélyen újra megtalálja a kapcsolatot azaz az akaratközponttal, amely elődei során, a legrettegettebb sorsidőkben is új reménysek és kiapadhatatlan életkedv forrása maradt. A célkitűzés: Palesztinában mindazt megélni és cselekedni, amiben a több-kerebély el-lenséges országok viszonyai bennünket megakadályoztak. Ekor azután az a tudat, hogy mindaz, ami volt, kellemesül áttermesz és eljön a nap, amelyen saját erőnkkel a magunkat alkotjuk és önmagunkat megtaláljuk: csak ez a tudat tudja a generációkban az életet megtartani. Ebben az álomjáró hitben maradhatsz csak meg örökké termékeny a zsidó élet. Az élet igéi, amik nagy könyveinkből eljutottak hozzánk és amik on tudatlan magunkkeresését örökké új erőket tápláltak, titkos gyújtó pontjukban egyetlen energia közép-pontjába terelődtek és ez: Palesztina. Már maga a pusztá elkövetés mindazt a világossággal, amely ebből a szövből „Palesztina” kiárad, bennünk vért új és új bizsergésbe

— Ez fascizmus?

— kiáltott fel
Mayer János egységspárti ébredő Budapesten — ezt mi már régesrég megcsináltuk. Mayer János, ugys mint egységspárti képviselő, ugys mint ébredővezér, megrökönyödve áll meg a magyar fascisták tizparancsolata előtt — amit a magyar fascisták mellesleg szölvá a proletárok vörös tizparancsolatáról másoltak — és azt mondja: hol van itt a fascizmus? Mayer János, mint a többi ébredő, későn kel: neki eddig szápadt ideája se volt arról, mi a fascizmus. Most, hogy kiszögezve látja a tiz pontot, némi felháborodással és még több büszkeséggel konstataálja, hogy magyar fascizmus pedig nincs, mert a magyar fascizmus már régesrég megvan. Mert mi az, hogy a magyar Fascista Tábor az államhatalom, politikai, erkölcsi és gazdasági tekintélynek a destruktív iránytól való megvédését követeli? Hát nem ugyanezt követelték az ébredők? És nemcsak, hogy követelték, de meg is cselekedtek. Ha a Fascista Tábor újat akar, azt kellene mondania, hogy az államtekintélynek a konstruktív iránytól való megvédését követeli. És mi az, hogy a Fascista Tábor az államhatalomnak minden idegen gazdasági tényező befolyásától való függetlenítését követeli?

hozza. Mi, a ma emberei, akik elvesztettük eszménységünk fonalát, ezzel az elképzeléssel újult megragadjuk az elvesztett fonalat. Emlékezzünk. A lendítőkerék pedig újra fordul: sorsfordulóhoz jutottunk. Mert Palesztina sose volt Múlt, mindig: Jövő. Palesztina a hid, amely magyszerű kultúrakeresztkörök, a jelszen keresztül, örögi világunk eszméinek valórválásához vezet.

Az igazság népeink, amely mindig időkra serkentette a népet, itt az a kelme, hogy megtegye, amira másokat akar: tanítani: így talán egykor tényleg példát mutathat a világnak. És hogy Palesztina hűen sugározza érzéseiket és hogy az összesített zsidókultúra ismét szövhöz jusson a világban, szövhöz jusson úgy, hogy meg is hallják — ez olyan cél, amely megéri az áldozatokat és minden kegyárvést.

Ha majdan egyéni irónikus életünkben újra helyet foglal az akarat, amely az elvadult világ közepette támad életre, akior, etikai értelembe, hatalmavat végeztünk. Az itlag-zsidó emel esztétikusabb, egészszegés-sbb és megbecsültébb lesz. Az itla zsidó ekor meg fogja találni zsidó lényegének magját.

Az az akará, hogy maradjon alkotson, hogy közreműködhessek a világ: életé munkában, mindig is zsidó lényeg volt, de atól kezdve, hogy az a cél lehetetlennek látszó számára, a legjobb tulajdonságok bennrekedtek. Egészre mindegy, hogy mi, zsidók zsemetst alkotunk vagy sem: hogy lesz e országunk, vagy sem: Palesztina a magunk szellemi alapjaira épített közösség és annak kapcsolata minden területtel, amelyen zsidók éleak. Iste. 676-

Avagy talán az ébredők az idegenek befolyását hirdették? És mi újat jelent a harmadik pont az ö intranzigens keresztény gazdasági politikájával, és mi újat a negyedik, amely nem tűri az állami és közvagyonok megsemmisítését? Hát nem az ébredők voltak mindig intranzigens keresztények? És nem az ébredők harcoltak a közjavak szocializálása ellen olyképen, hogy a mozikkal és trafikokkal a magánjavakat szocializálták? És hogy a fascisták semmi olyan cselekvést nem tettek, amely a termelést megakadályozza? Vagyis a munkásság gazdasági szervezkedését nem tükik? Talán bizony az ébredők tükik? És hogy nem tükik, hogy a nyomorgó tömegek kirobbanjának? S az ébredők? Hogy nem tükik felelőtlenül egyéni akciót? Talán bizony az ébredők egyéni akciót nem megbeszéltek akciók voltak? És a keresztény erkölcsi alap? És „minden eszköz igénybevétele”? Nincs fascizmus, nincs, nincs, kiált fel jó Mayer János csalódottan. S neki igaza van. Csak olasz fascisták vannak, akik később ébredtek, mint a magyarok, és magyar ébredők vannak, akik később lettek fascisták, mint az olaszok. Egyébként a kettő ugyanegy.

teszi zsidó lényegünk kialakulását. Az az öríási eredmény, amellyel a Keren Hajjeszód-propaganda az egész világon díszkedhet, bizonyítja, hogy a zsidók végre felfogták léitk értelmét. Nekünk inkább, mint bármikor, hangsúlyoznunk kell, hogy Palesztinában összehasonlíthatatlanul újat akarunk alkotni. Szerencénk van: szabad területein kezdhetjük, elől: természetben építhetünk és nem kell a civilizáció történelmüleg kialakított labirintusában foltozó munkát végezünk. Ugyanabban a helyzetben vagyunk, amiben egykor Amerika volt, sőt: ami nem volt meg Amerikánál és nem lesz meg soha egyetlen újra kezdő népnél sem: nekünk a szellemi összefüggés szélesen megalapozott és az emberi lélek legértettebb intuíciójából felhalmozódott ősi kultúránk van.

Törekedjünk arra, hogy a zsidó tudat ismét felébredjen minden zsidóban és a teremtközpontunk ismét szervez taljából táplálkozzék. Mutassuk meg az új élet képét, amelyben legnemesebb képességeink újból érvényesülhet. A munkánk kezdete itt van, mert itt van mozgalomunk több s ártévas eradat is. It életünk újból gyökereket erasathat a temő taljába.

A mi feladottságos feladatunk, hogy új akaratállam lendítse meg a zsidóságot. A mi feladatunk, ha megtudjuk érteni, semmivel sem kisebb, mint azoké a társainkké, akik Erce Jiszraalben vannak. It is, mint ott, a beomlott zsidó épülete: emeljék magasba. Ott minden falpalatnyi földért vistróltni kell, itt minden atomnyi zsidóságrt. Régi kabbalánk mondja, hogy az ember, ha elég

akaraterő van benne, megnyithatja a felső „szférákat”, a vég ellen élet-tartályok csatornáit és erejüket magába szívhatja. Ha lehet ezt a misztériumot párhuzamban állítani a mai életünkkel: legyünk a csatornák, amelyeken az igazi zsidó bensőségek megtermékenyítésére, kiesordul a lehetőségek kimeríthetetlen tartálya.

LEGUJABB

Angora nem enged

Páris, nov. 10. A külügyminisztérium hivatalos értesítése szerint az angorai nemzetgyűlés közeledésévé tette a Lausanneba küldött delegációnak, hogy a tárgyalások során ne legyen engedményeket.

Konstantinápoly, nov. 10. Rifat pasa beválotta fonyogatóját és a szövetséges főbiztosok elutasító válaszára megtorlasként Konstantinápolyban bevezette az angorai kormány vámtarifáját, vagyis az eddigi tizenegy százalék helyett ötvenöt százalékot vetnek ki a behozott áruira. A szövetséges főbiztosok a rendszabályok ügyében bevárják kormányaik utasítását.

Konstantinápoly, nov. 10. Az angorai kormány elrendelte, hogy valamennyi iskolában török nyelvel helyettesítsék a francia nyelvet.

Görögország köztársasági forradalom küszöbén

Belgrád, november 10. A jugoszláv sajtó híradása szerint Görögországban felülkerekedett a republikánus áramlat. Ez a körülmény annál károsabb érintette a diplomáciai köröket, mert az eddigi jelek szerint György görög király trónja biztosítottnak látszott. A belgrádi felhivatalos közlöny, a „Politika” értesítése szerint Jugoszlávia és Románia atheni képviselői együttes megbízást kaptak, hogy a görög kormány figyelmét felhívják arra a veszélyre, amelynek ez a kormány kiténé magát, ha a köztársaságot proklamálna. Amennyiben ez megtörténne, úgy a Románia, Jugoszlávia és Görögország között fennálló egyezmény nyomban semmisnek nyilvánították.

Szocialisták és demokraták győzelme az amerikai választásokon

Washington, nov. 10. (Rador.) A kongresszusi választások során megválasztottak 200 demokratát és 196 szocialistát.

Ostromállapot Konstantinápolyban

Páris, november 10. (Rador.) A Havas-ügynökség jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya egy amerikai hadihajó: küldött Konstantinápoly elé és egyúttal tiltakozott a kemalista kormány azon intézkedése ellen, amellyel a Dardanellák elzárását rendelte el. Konstantinápolyba érkezett a Jean Bart francia hadihajó is. A konstantinápolyi helyzet változatlanul súlyos. A kemalisták két napja újabb propagandát fejtenek ki, hogy a népet rábíráják a hadseregükbe való belépésre.

Harrington tábornok a zavargások megelőzése véget rendeletet adott ki, amelybe megtiltja, hogy polgári egyének este 8 óra után az utcán tartózkodjanak.

ambar 10
bert
ktro-
1280
lalata
99.
ot, busókat
neml timer-
baban vásárol
1310
At. Cluj
ÁRU
forrása
Fivére
kedőknél
Viteazul
34.
mosási
vényszárazság
mevetősege:
sl- és erőtel-
fámpák, iv-
anyagok és
raktáron. —
lágosítóskai
03. 1940
nyva
Eladás
zet
ig
dezzéssel.
ó
esvár,
-tér) 2. Sür-
soara-Fabrica.
60 sz.
ett telefon 515
596
S. A.
erőre be-
gygár.
kat, vatta,
kkel a leg-
gfinomabb
matracokat,
nemü ág-
: kórházi,
zállodai fel-
t, továbbá
ásokat. Vil-
tollfosztó
mennyiségű
Veszünk
en lészórt
rt, gyapjút
megjölésel
nk küldenl.
emü tisztl-
félélet. seeg-
), gyapjút
kicsinyben.
árak
ár, strada
es uc) 14.
ei (v. Kos-
Telefon 515

Megnehezítették a szigorlatokat a kolozsvári egyetemen

Az Uj Kelet tudósítójától

Amióta a olujai román egyetemen a francia tanítási módszert vezették be, állandó volt a panasz a diákság körében, hogy az új rendszer mellett képtelenek tanulmányaikat folytatni. E belátás alapján a kormány hatályon kívül helyezte az első szabályzatot és 1923 őszéig átmeneti időt engedélyezett azoknak az egyetemi hallgatóknak, akik még a régi, német rendszer idején kezdtek meg tanulmányaikat. Az újonnan beiratkozott diákok azonban már a francia tanterv szerint vizsgáznak. A francia szabályzat majdnem középszintűvé degradálta ugyan az egyetemet, de megvan az a jó oldala, hogy az ennek alapján oklevelet nyert hallgatók alapos képzettséggel fognak az egyetemről kikerülni.

Az átmeneti idő még egy évig tart, amíg a régi rendszer alatt beiratkozott hallgatók tanulmányaikat befejezhetik. Annál megfélemb az egyetemi tanácsnak tegnapi ülésén hozott határozata, amely tulajdonképpen megnehezíti a régi tanterv szerinti kezelt hallgatóknak a végzettség elnyerését. A diákságnak ez az újnevezett kiváltságos része eddig abban a helyzetben volt, hogy szigorlatait nem volt köteles határidőre letenni és nem volt kötevé ahhoz sem, hogy valamely szigorlat tárgyából milyen sorrendben vizsgázzon, vagyis ha valamelyik vizsgálata nem sikerült, felkészülés szerinti időben újból jelentkezhetett szigorlatra. Az egyetemi tanácsnak ez a legújabb határozata azonban kimondja, hogy az egyetemi hallgató, aki szigorlatának valamelyik tárgyából nem felelt meg, abból a tárgyból csak a többi tárgy letétele után két hónappal jelentkezhet ismét szigorlatiételre. Ha időközben még egy szigorlaton bukott meg, akkor a többi tárgy elvégzése után négy hónappal, három tárgyból való visszautasítás esetén a többi tárgy letétele után csak hat hónappal jelentkezhet újból szigorlatra. Abban az esetben, ha valaki háromnál több tantárgyból nem felelt meg, az egész szigorlatot meg kell ismételnie.

A diákság körében érthető elégtelenséget keltett ez a határozat,

amelyet főleg azért kérésztak, mert az a diák, aki valamelyik tárgyból elkészült valamennyire és ha bír, milyen okból mégis visszautasított, olyan hosszú kényeztetésben van részesítve, melynek eltelésével újból kellene kezdenie az egész anyagot és így több tárgyból való visszautasítás esetén könnyen megtörténhet, hogy a jeleit nem tudja az átme-

neti idő lejártáig szigorlatait befejezni. Az érintett egyetemi hallgatók koldótsága mindent részletesen kifejtette Jak. Kovács rektor előtt, aki méltányossági szempontból a diákság ügyét ismét egyetemi tanács elé vitte. A tanács alapos megfontolás után módosította első határozatát, hogy a kényeztetés idejét felére szűkítette le.

Elhelyezkedési lehetőségek Palesztinában

II. (Munkaspályák)

Az Uj Kelet Palesztinába kiküldött munkatársától.

Jeruzsálem, szeptember

Palesztina épülő állam és szükség van munkásokra. A munkaviszonyok azonban olyanok, amelyek között nem minden munkás helyezkedhet el. Még az a bennszülött és különösen az arabok, ugyanis, bizonyosfokú munkaerőt jelentenek. Közülük kerülnek ki az ügyvezető schwartzarbeiterek, vagyis az egyszerű, nem szak-képzett fekete munkások. Ebben a fajtaban a bennszülött jemeni zsidók a legkiválóbbak, ezek rendkívül ügyesek, munkabírók és az éghajlattól, amely alatt születtek, nem szenvednek. Ezenkívül egy ők, mint az arabok, nagyon igénytelenek, megelégszenek főzelék- és gyümölcsleppalékkal, ennél fogva olcsó bérért is dolgoznak és így európai bevándorló csak nehezen képes velük versenyezni.

Az arabok és a jemeni zsidó munkások a kolóniákban 10-15, a városokban 20-25 piasterért már munkába állnak. Ezen eseknél az olcsónál fogva a zsidó kisgazdák (Rishon le Zionban, Zichron Jakobban) hosszú ideig őket alkalmazták a chalucok helyett és csak amikor a chalucok az ellen egyöntetűen felléptek és tüntető zavargásokat rendeztek, (ami természetesen csak az arab munkások ellen irányult nem a jemeniek ellen) akkor csatolták csak ki az arabokat (részben) a némileg drágább, de lelkesebb és tudatosabban, praktikusabban dolgozó zsidó ifjakkal.

A chalucok (az európai zsidó be-

vándorlók) tehát, amennyiben nincsenek valamely szakmában különösen kiképzve, kétséges, el tudnak-ehelyezkedni. Haifában és a többi városokban is mindig van egy bizonyos számban munkanélküli, mert, mondom, a fekete munka terén nagy a konkurencia.

A bevándorított zsidó schwartzarbeiterek közül az utóbbi időben sokan találtak elhelyezést a különböző gyár-építésekénél, ahol 30 piaster napi díjat kapnak. Ebből egy-egy ahogy meg tudnak élni. Egyrésztük a kivésen (ulépítésnél) dolgoznak, ugyanígyen munkabérért. Erre azonban az újabb bevándorlók nem alapíthatják terveiket, mert az utópis folytonosan csökken.

Sokkal nagyobb kilátással indulhatnak azok a fiatal emberek és lányok, akik valamely speciális foglalkozási ágban vannak kiképezve. Így legelső sorban a jó kömvesek találhatnak kitűnő megélhetést. A künlevők már most is igen jó pozícióban vannak, 70-80 piaster keresnek naponta. Haifában találhatom egy keresetny pállérát, aki az ottani Habone-építészarságnál van alkalmazásban és olyan jó dolga van, hogy lihozatta Budapestre a családját, megtanult héberül és végleges hazájának tekintti Palesztinát. A kömvesek mellett az övezes, építéssel kapcsolatos iparágak: az asztalos, lakatos, áca, üveges, bádogosell tag felvevőképeséggel bírnak.

A mezőgazdasági munkások közül első sorban a képzett kerészeket és gazdasági iparosokat (továcsokat)

keresik. Ebben a szakban sokan a magángazdaságokban, néhányan a szövetkezeti és közösségi telepeken helyezkedhetnek el. Amitör Nurisz-ban, (ezen a közösségi kolónián) jártam, éppan kerészek egy szakképzett kerészt és egy mérészt. Az ilyen közösségi és szövetkezeti telepeken a felvett chauce a telep családtagjának tekintetik és a már ottlévőkkel egyenlő jogokban részesül. Ugyancsak könnyen találhatnak megélhetést a gyakorlati, modern gazdaságok, továbbá a tejtermelésért és a mezőgazdasági gépészek.

A városi munkásság soraiban főleg az elektrotechnikusok hiányoznak. Most, hogy a Rutenberg-plan végrehajtására kerül a sor, egész bizonyos, hogy ezen a pályán még kereslet lesz jó munkaszerőkben. Villamosmű már minden városban van, ezek is sokakat foglalkoztathatnak. Egészen kivételes helyzetben vannak a sofförök, akik vagy autótulajdonosokká és vállalkozókná, vagy az államnál kapnak állást és akik, mint-hogy jól fizetik őket (25-30 fontot keresnek havonta és 15 fontból már jól meg lehet élni), hamarosan abba a helyzetbe kerülhetnek, hogy 70-80 fontért egy hegymászó Ford-kocsit vásárolhatnak és saját számiájukra dolgozhatnak. Az autó erős versenytárs a vasutnak, egy autóközlekedési vállalat a legjobbat fizet. (Jafából Jeruzsálemben 2 óra u ért 50 piaster, 350 leit, fizetnek ma szemelyenként. A gyári munkások elhelyezkedési lehetősége egyelőre minimális. Minthogy a legtöbb városban csupán ipari műhelyek vannak, a felvevő képesség csekély.

Meg kell emlékeznem a nyomdászokról, akik, tehát, arra, hogy Palesztinában csak héber és arab lap jelenik meg, alig találhatók — a két nyelv egyikének tökéletes tudása nélkül — elhelyezkedést.

Itt kell még szólanom a hivatalnokok boldogulásáról is, akik közül a kereskedelmi ágban működőket élénken keresik. Exportban, importban jártas tisztviselők, jó könyvelők, angol-német francia levelezők, akiknek azonban odakint a héber és az arab nyelvet is meg kell tanulniuk, szállítási hivatalnokok könnyen elhelyezkedhetnek. Az ilyen állásokat 25-35 fonttal fizetik havonta. *Ben Ami*

Szent Eliz

Egy modern leány regénye

Irtá Szabó Imre (12)

Az uton Eliz meglegen érdeklődött, van-e ukrán is a községben, van-e gazdag; bántalmazták-e ezeket is.

Joel ur mindenre pontos felvilágosítást adott. Ő — úgymond — jó helyen volt, nem kényelmes és veszélytelen helyen épen, de a város végén, egy dombon álló ház tetején, ahonnan mindent pontosan látott.

— Ha majd egykor a község történetét megírom, az utókor történetére megbízható adatokra támaszkodhatik.

Eliz kifakadt:

— Nagy isten! Mi lesz ebből? Csak nem akarja magát újabb oldaláról bemutatni?

— Kisasszony — felelt Joel ur a világ legtermészetesebb hangján — én nem csodálkozom az ön csodáltságán. De gondolja meg, hogy évekig német egyetemeken tanultam, az alapos és gondolkodó és tevékeny németek között. Tessék elhinni, nem fató homok az én lelkem, kösáikla, kérem alálszan, ami abba beleépült, az száilárdul áll.

Es a javíthatatlan Joel tovább is saját személyéről beszélt, mint akinek a viisgon minden más ügy mellékes. Meg volt győződve róla, hogy az egész világtelfordulás azért csicálódott, hogy ő történelmi jegyzeteket készíthessen.

Eliz odafordult a kiovi nőkhöz és a papnéhoz és nem hederített tovább Joel orra.

Emeletes, üres telken álló ház elé értek. Az asszonyoknak feltűnt, hogy

a ház körül elterülő kert fái friassen le vannak fűréselve, holott a közelben az erdő vastag fatörzsei épek és érintetlenek.

— Hja kérem — szólott Joel ur — itt kezdődött a község tragédiája, az ellenforradalom első megszállásakor. A fehérek itt találtak, ebben a házában Woroneta Jankát, aki a vörösöknél megrokkant és besejött a családja. Saját kertjében akasztották fel. Aután a többieket is, Mayer Weiszdorítot, akire ráfogták, hogy zabot szállított a vörösökhöz, Alimelech Grünhamot, akit egy ellenesége könnék adott fel és más zsidókat, akiknek családjaik megfogjuk látogatni.

Eliz belépett a földbe vált lépcsőkhöz és kopogás után bejutott a homályos agyag és kenyérszagú, de tisztoros parasztszákhába. Régi szentpek előtt olajmécseket égett, a szomszédos szobából törékeny fiatal asszony totyogott elő. Tágra nyíltak a ablakok, amikor meglátta a társaságot, visszament és néhány másperc múlva előkerült megint és tiszta fatányéron kenyeret meg sóit hozott a vendégeknak.

Szólt, uészák meg a gyermekét, olyan mint az apja épen, beteg szegényke, lázas, nincs orvos, nincs tej, a katonák elhatározták a telenet.

Eliz karjára vette a osnevezésű jószágot, körülnézett a szobában, sehol danyha, takaró, elvitte — mondta a parasztasszony — a fehér fűtő nője, azzal, hogy akasztott ember ivadéka csak pusztuljon. A beteg gyermek kemény szalmazsákon szenvedett. Eliz finom köpenyöt terített a gyermek alá és elülde Joel urat a kórtól

takaróért. Köszben átnézett a szomszéd-hoz, tejet szerelt, hozorkányos fűregéggel itott-futott, mindenüvé magával cipelve a fiatal asszonyt, aki tolmácsa volt.

Mintán az ukrán asszonynál elintézte a földi esedéket, ment tovább.

Kösz, düldező ház előtt, a papné felrehívta Elizt és valamit a túlebo sugott.

Eliz egy darabig gondolkozott, majd mint aki rájött a dolog nyitjára, hangosan, hogy a többiek is hallották, kijelentette, hogy a papné a leányt homlocon és arcon fogja csókolni a város lakói előtt.

A düldező kis házában ugyanis egy özvegy csodaszép leánya tartózkodott, akit vörös katonák rongáltak meg. A szomszédok teremtés asóta szegénységben nem mert emberek közé menni.

És a leányt Eliz parancsára a szabadkőcs papné kénytelen volt visszavinni a társadalomnak. A ceremóniához nem kellett külön öszszesűdnie az embereket, mert Eliz híre percek alatt bejárta a falut Meggyődött, gyászoló, vagyontáruktól kifosztott, meggyalázott emberrosok falva jöttek Eliz köré.

— Szent Eliz! Szent Eliz! — si ránkostak körülötte a parasztasszonyok, a szoknyája szegélyét o ódalगतták, szentek gyóritást gyújtottak feléje — szent Eliz óvj meg, védj meg bannünket!

A parasztok pedig, akik bármely színű bevonuló katonaságot támogattak a zsidók kifosztásában, a szent nő látára, aki zsidókat és ukránokat egyképen istápol, külön rögtönzött népgyűlést tartottak és azon a szociális igazságról szónokolt valamelyik rok-

kat, a szociális igazságról, amely mellett nem lehet szó nélkül elmenni.

— Nézzetek fűrn a dombra, a grótkastélyára és mondjátok, hogy van igazság. Mondjátok, hogy igazság az ő nyolcórás desszertu földje, hogy igazság az ő három paradés kooijja, hogy igazság volt fölünk az utolsó púd buszt elreávirálni, amikor fűnt a grótnál döszöltek.

A kastély büszkén állott fűnt a dombon és eléggé látsított így. Mint egy zsebkönyv szerzemlét látsított tartani alattvalói, a kis házak fölött.

— Menjünk — ordított bele rekedten a gyűlésbe egy nyavalatörős ember hangja — menjünk fel a kastélyba és tegyük igazságot!

Joel ur, aki ottávozott a hölgyektől, hogy jegyzeteket készíthessen a történet oszményről, ott állott a szomszói hardó mellett és harsányan lákiáltott az indítványozónak:

— Ha Woroneta Janku sorsára akarax jutni, akkor menj igazságot tenni a kastélyba! Méhetsz. A Janku kertjéből kivágták a fákat, de azért akad még kert a községben, olyan fakka), amik elbirják az embert.

Kevés hátsza volt itt a jószán szónak.

Örülj, — fel li valaki — hogy nem a zsidókhöz megyünk!

Már nagyon elcsánt és oteleávéste kiforrott volt a hangulat. Eliz is odakészült, de egyszerre a t valóból erős trombitasó harsant.

A parasztok gyűlése gyorsan feloszlott.

(Folytatjuk.)

Szo
A
csf t
A
mint
A
fordit
álló
iszve
is fen
delte
É
as ar
A
hogy
áldoz
ját fo
C
Adját
legele
hogy
felépi
L
A
fárgy
tek.
fárgy
túr,
Ma
halsz
vé
z
és je
oioj
sikert
és el
psia
vetke
parla
nyilat
a pár
részt
vényj
ágok
kösz
parla
E
a k
Av
ist
Erre
gyalt
ordó
rint
elője,
Ma
szoro
gáék.
Ma
annyi
perác
vege
nema
utasi
vétele
Az u
a ké
párt
zati
ban
gress
megk
Mikó
E
minie
külüg
nem
magá
rencia
pont
R

Az aranysekel

A Cionista Világszervezet végrehajtóbizottsága a következő felhívást bocsátja közre:

Minden cionistához!

A karlsbadi évi konferencia elhatározta, hogy bevezeti az aranysekel, mint a cionisták állandó évi hozzájárulását a Világszervezet fenntartásához. A Keren Híjjeszód számára befolyó pénzeket kizárólag Palesztinai cionistákra fordítják.

És ez nem ütközik nehézségbe, ha a Szervezet kipróbált hívei lerójják az aranysekel.

Az aranysekel értékét azért állapítottuk meg csak egy angol fontban, hogy a cionisták tízezrei fizethessék meg, nélkülül, hogy ezzel érzékeny áldozatot hoznának.

Cionisták! Nem áldozatot, hanem kötelességteljesítést kérünk tőletek. Adjátok meg mindannyian az aranysekel, abban a tudatban, hogy ezzel legelső és legfontosabb feladatotoknak tesztek eleget.

London, 1922 október 25

A Cionista Szervezet Végrehajtóbizottsága.

Megegyezés előtt Jorga és Maniu

Meghívsult a parasztpárt és nemzetiek paktumtárgyalása

Az Uj Kelet tudósítójától

Ami elvárható pártok eddigi meddő tárgyalásai érdetese fordulathoz érkeztek. A parasztpárt és a nemzeti párt tárgyalásait, mint tegnap már jelentettük, bizonytalan időre elhalasztották.

végleges szakítást jelent a nemzeti párt és a parasztpárt között

és jelenti egyben a parasztpárt új akciójának kezdését is. Mihaleche őnk sikerült túlsúlyra szert tenni a pártban és elhatározták, hogy visszaterúnek a parlamentbe.

A parasztpárt vissza fog térni a parlamentbe. Mihaleche a kamarában nyilatkozott fog felolvasni, mely szerint a párt képviselői és szenátorai új részt fognak venni a benyújtott törvényjavaslatok vitájánál, de a bizottságok munkájában nem működnek közre.

A kormány kísérletet tett, hogy Averescuékát és a Jorga-take-ista csoporttal kormányzóblokkot alakítson.

Erre a célra több averescuus tárgyalt a demokrátaikkal, de minden eredmény nélkül. Beavatottak szerint ennek a lépésnek csak az a célja, hogy a demokrátaikat elvonják Maniuéktól, akikkel már napok óta szoros szövetségről tárgyalnak Jurgák.

Maniuék és Jurgák tárgyalásai annyira előrehaladtak, hogy a kooperációról szóló egyezmény megsemmisítéséről van már csak szó. A nemzeti párt megbízottai távirati utasítást kériek Maniutól, amelynek vétele után az egyezményt aláírják.

Eukarest, november 10. Ma este minisztertanács volt, amelyen Ducea külügyminiszter közölte, hogy azért nem utazt el Lusaanba, mivel magánúton értesült, hogy a konferenciát elhalasztották.

kor Románia képvislető en elutazhat A minisztertanács megerősítette Borda kinevezését az egészségügyi szolgálat vezérigazgatójává.

Ezúán ha ározaiba ment egy bizottság létesítése, amely az államnak S ovátáfordítór való jogát vizsgálja és egy másiknak, amely a főváros ellátásáról gondoskodik.

Az igazságügyminiszter megbízta Képpel, dolgozon ki gysított eljárást, amely szerint a minisztertanács a területi közigazgatás két napon belül elítélhető és megváltoztatható legyenek.

A ipari és kereskedelmi miniszter az élel megdrágulását ismerette. A kormány gazdasági bizottsága tanulmányt fogja a resci vasművek kérdését is, hogy ennek a gazdasági szervnek új organizációt adjon.

Az ingatlanok adója és az idegen vállalatok

Bukarest, nov. 10. A pénzügyi bizottság folytatva vitáját az ingatlan jövedelmi adó felett. Figyelembe vette, hogy az új ingatlanokba fektetett tőke az rövid időn belül kell amortizálódna.

HA könnyedén és elegánsan a társaságban mozogni, iratkozzék be **Barnáné asszony** Dalcroze-és modern tánc-tanfolyamára délelőtt 10-12, délután 4-6 óra között a PÁRKÁVÉHÁZ emeleti termében Előjegyzések Lepage-nál, Friedmannál, és d'Ornál

tartalmát hosszabb időn át megteker. A külföldi adók fidesére gyűjtött tartalékok felmentettek. A felüli s övekezetek működése után előálló jövedelmek csak felét fizetik a hasonló intézmények részére megállapított kvótának.

Ujonn leléstett iparvállalatok működésük első öt évten adómentesek.

Ilyen vállalatok, melyeknek fiókjuk van az országban, amelyek fiók helyi mérlege után lesznek megadóztatva. Az adómenteseket a

A jóvátételi politika Franciaország lezülését jelent

Az Uj Kelet bécsi tudósítójától

Páris, november 10. Poincaré a szenátusban a német kölcsönről mondot beszédében kijelentette, hogy a kölcsönt júliusban lehet átvenni azonnal a feltétellel, hogy a francia követeléseket nem szállítják le.

Poincaré nem hajlandó kivonulni a rajnai tartományokból

Páris, nov. 10. A költségvetési vitánál Loucheur kijelentette, hogy míg egyrészt Franciaországnak kövelelnie kell a jóvátétel teljes kifizetését, másrészt folyamatosan gondolinia kell határainak biztonságára is.

Poincaré megjegyzi, hogy Loucheur javaslatait csak a versaillesi békeszerződés megállapította határidő lejártá után lehet érvényesíteni, amikor Németország teljesítette kötelezettségeit.

Wirthék ajánlata a jóvátétel bizottságnak

Berlin, nov. 10. A birodalmi kormány a jóvátételi bizottsághoz intézett újabb javaslatok a márkák stabilizálására nemzetközi pénzügyi szándékú létesítését ajánlja.

München, nov. 10. Krilling miniszterelnök programbeszédében Kahr volt miniszterelnök koalíciós programját vallja irányadónak.

pénzügyi tervezet általános vitájánál fogják megállapítani. A fizetéseket után járó jövedelmi adó arányos lesz a fizetéssel.

Választhatók a nők községi választásoknál

Bukarest, nov. 10. (Rador.) A közigazgatási reform előkészítő bizottsága elhatározta, hogy a törvényjavaslataba felveszi a községi választásokat.

Mussolini erőlködése az uralmomaradásért

Bukarest, november 10. (Rador.)

Mussolini a bukaresti olasz követség úján táviratot intézett Ducea külügyminiszterhez, amelyben hangsúlyozta Románia iránti szimpátiáját és annak a kívánságának ad kifejezést, hogy a kölcsönös jóviszony még bensőbbé és testvéribbé váljék.

Milanó, november 10. „Popolo d'Italia” írja: A faecisták tovább is fegyverben maradnak, mert ha lezserelnének, kitörne az anarchia.

Róma, november 10. Mussolini az olasz francia kormányokkal intézett jegyzékében erőiesen hangsúlyozta, hogy nagyon barátságosan eljárásnak minősítene, ha őt nem hívják meg azokra a tanácskozásokra, amelyek Olaszországot különösen érintik.

Róma, november 10. Torontó kormányzóságban a polgármesterválasztásnál véres harc volt a faecisták és nacionalisták között.

Róma, november 10. A jugosáv hatóságokat a kormány utasította, hogy az olasz elítéltekkel udvariasan bánjanak.

Róma, november 10. Mussolini a tengeri, szárazföldi és légi hadsereg csökkentéséről javaslatot terjesztett be a minisztertanács elé.

Róma, november 10. Mussolini a belső rend érdekében vasárnap bezárják az italméréseket. A kormány elhatározta, hogy a parlamenttől felhatalmazást kér az olasz bürokrácia teljes reformjára.

Konfliktus Oroszország és Lengyelország között

Berlin, nov. 10. (Rador.) Varsói jelentés szerint Oroszország varsói követe bejelentette, hogy haladéktalanul visszautazik Moszkvából Lengyelország pedig visszahívta moszkvai követét, akinek eddig nem is állt módjában bemutatni akkreditáló levelét.

Bukarest, nov. 10. Moszkvai jelentés szerint a tesseralési konferencia a legközelebbi napokban megkezdődik.

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközöl

Henderson nem cáfol

Az angol választást küzdelem. A gyarmatügyek új vezetője stimpátiával kíséri a cionista mozgalmat

- Az Új Kelet tudósítójától -

Tegnap számában megírta az Új Kelet, hogy az angol választási küzdelemben a cionistaellenes sajtó heves kampányt indított. Anglia kelti politikája ellen. E közben a párt-érdekek támadásában a „Daily Express” vezet, amely azt sürgeti, hogy Nagybritannia őrtsé ki Palesztinát és Mezopotámát. Ezzel kapcsolatban ma levelet kaptunk Londonból, amely a választási kampány újabb fázisáról számol be. Az érdekes levelet itt adjuk:

London, november 7. Dr. Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet elnöke nyíltlevelet intézett a „Daily Express”-hez, amelynek támadását a legenergikusabban visszautasítja. „Hogy az angolok holnap költöznék is Palesztinát, — írja dr. Weizmann — a cionista mozgalom azért tovább él. A gyarmatosítás egy pennyjébe sem kerül az angol befizetőknek, csak a helyi népség felelős a költségeit fedezni, erről pedig Churchill miniszter kijelentette, hogy ezt a terhet még az idén csekélyen kell fejezni. Annakidején a cionista-deklaráció az angol kormány jólléggondolt szükségszerű politikájának volt az eredménye, amelyhez megvitott Franciaország, Olaszország és Amerika beleegyezése is. Az a megállapítás, hogy Balfour lord ebben az ügyben saját felelősségére vállalt volna kötelezettségeket, nem igaz. Minden szerződés szerint terhelte a törvényes kormány hozzájárulását. Ami pedig engem személyesen érint, angol alattvaló vagyok 1910 óta, amikor Anglia naturalizált engem, de már azelőtt is egyetemi tanár voltam a manchesteri egyetemen.”

Henderson nem cáfol

Mint hogy erről az oldalról elhallgattatták az antiszemita sajtót, a cionistaellenes lapok más ponton keresnek a támadásra. Ezre legjobban alkalom Arthur Henderson, az angol miniszter vezérének a nyilatkozata volt, amelyben kijelentette, hogy minden angol kormány a legvégéig köteles a Palesztinai vállalt kötelezettségeket eléget tenni. Az alapján s felül őt kellett nyilatkoznia az en cionista „Daily Telegraph” telefonon kérdést intézett Hendersonhoz:

— Az a nyilatkozat, amelyet a „Jewish Correspondence Bureau” közölt tőle, tényleg az ő nyilatkozata e? — Ezt a nyilatkozatot még egy héttel eelőtt adtam a Zsidó sajtóirodának, mielőtt Londonból elutaztam, tehát teljesen igaz és semmi megjegyzésem nincs hozzá. — Hivatalosa a nyilatkozat? — Hivatalos, vagy nem hivatalos: mindegy. Ezt mindkettőt és snadit is maradok.

A gyarmatügyek új vezetője

Henderson nyílt levele a „Morning Post”-ben ekképpen szól, hogy a munkáspártok az a listafogalata a Poale Cion befolyására vonatkozó vissza, de nem felel meg a korhangulatnak. Ez a mesterséges azonban nem sokat hozna a sors keserű a „Daily Express”-re, amely azt írja, Balfour lord legutóbb Elinboroughban járt és dr. Dichech ottani rabbi előt megelégedését fejezte ki afelől, hogy a gyarmatügyi miniszterium általánosan Ormsby Gore kapitány lett, akiről Balfour azt mondotta:

— Ormsby Gore kapitány lelkes híve a cionista politikának és mindíg helyesen tud a zsidó taktikát. Nagyon meggyűjtő, hogy a Palesztinai ügyek véget nem értek az ő kezében kerültek. Dorby lord szintén hívja ennet a politikán k

Nyilatkozik Ormsby Gore

Ormsby Gore kiavezésével kapcsolatban nem érdektelen, ha felvesszük, hogy a Palesztinai mandátumnak a népszövetség által törtétt ratifikálása után interjú adott a Zsidó Távirati Irodának és ebben a nyilatkozatában többek közt a következőket mondta:

— A mandátum ratifikálása által másból gratulálok mindazoknak, akik a cionista ideál megvalósításában közreműködtek. De a zsidó népre még csak most van igazán súlyos feladat. A világ általános viszonyai, különösen a mohamedán világ zavaros helyzete és Amerika hu ódórája attól, hogy a civilizált emberiség problémáit Európával együtt megoldja, a népszövetség gyöngesége, — mind ez nagyon megnehezíti a mi munkánkat. Mindenekelőtt úrlmesnek és nagyfelelősek kell lennünk a mohamedán lázossággal szemben, amelynek gyanakodását még mindig nem sikerült eloszlatnunk, — mert csak ilyen módon lehet Palesztina egységes, virágzó és magaskulturájú országga.

Zsidó antisemiták

Érdekes, hogy a cionista politika legvehemensebb ellenzései között zsidók is vannak, mint például a független liberálispartí J. H. Simon, aki szintén Palesztinai szociális kiűrtés követelője egy népgyűlésen. A quih lord, aki most járja be a haszkörülsőt, hasonló értelemben fejtette ki a maga álláspontját a Palesztinai kérdésben.

Zsidó képviselőjelöltek

A zsidóellenes hangulat ellenére is különböző pártok részéről huszonkét zsidó képviselőjelölt lépett fel, ezek között nyolc független liberális, négy nemzeti liberális (Lloyd George párja), kilenc konzervatív és egy munkáspárti programmal. Névsorint említésre méltó sir Alfréd Mond és a Cionista Világszervezet titkára és Leonard Sein független liberális jelölt, aki választást előt ki jelentette, hogy a párt befűletet köti a Balfour-deklarációhoz és ennek a kötelezettségnek a visszavonása rossz politika lenne, mert Anglia legnagyobb érdemei azt parancsolják: Palesztinában maradni!

KÖZPONTI TÉLIKERT

TAYOL, SYLVIA és a közkedvelt régi tagok teljesen új műsorral. Nyitás 9 órakor. Lloyd 1014

Minden cionistának el kell olvasnia Nachum Szokolov művét, az „Új Zsidó” t.

SPORT

Inimitások a Comitetul Central üléséről

- Az Új Kelet bukaresti tudósítójától -

Az FSSR tíz ponti bizottságának november 5-iki ülésén erős hangulat nyilatkozott meg az erdélyiek ellen. A kolozsvári és nagyvárad-i kerületi szövetségek felosztását Károly trónörökös azzal az indoklással javasolta, hogy a tényleg Comitetul Regional nem respektálja a központi intézkedéseit. Atrátsira nem válaszolt és a befolyt javaslatokat nem számolta el. Az erdélyi sajtó előzetesen az indítván t Kerték, egy óra meg ne számol az az utolsó esakölt, de a többség azon a véleményen volt, hogy újabb kísérletezés helyett erős szel teremtsenek rendet. A dr. L. v. cuta indítványára előre deli tikos szavazás során a kolozsvári szövetség felosztását 10:4; a nagyvárad-i felosztását pedig 11:3 szavazatarányban határozta el. A radikálisabbak a kolozsvárra Anastasin, Nagy-áradra pedig Oltéanu tábornokot akarták kinevelni és csak az erdélyiek hosszas érvényre járultak hozzá dr. Reter Salamon és Mittermayer Odón delegálásához. A határozat meghozatala után a három erdélyi delegátus: dr. Lencuta, Kovács Miklós és dr. Tempa Valér tisztisgűkről le akartak mondani, de Mittermayer kérdésére megtartották megbízatásukat.

Az úti delegáltakat küldött ki az erdélyi Comitetul Regionalokhoz, aki felülvizsgálja a eszmádsákokat, inkasszája a hátralekötöt és rendezi az affiliáció bonyolult kérdését. Az új együttes felvételéhez a román nyelvű alapszabályok két példányát, a telepési nyilatkozat és a Comitetul Regional irásbeli igazolványa szükséges, hogy az illető klub mióta fejt ki sporttevékedést. A tönörökös a kolozsvári kerület ellenzéjével Mario Gebauer bizottsági tagot bista meg.

Az előző ülés jegyzőkönyvének hitelesítése során megállapították, dr. Morar Teofil országos szövetségi kapitány ügyében a központi iroda téves értesítést adott le az egyes kerületi bizottságoknak. Morar tehát rehabilitálták, az elégtételadás módja azonban csak az eső utáni közpanyegével egyenértékű.

A romániai futballbírák országos testületének Temesvárt törtétt megalakulását és a választásokat jóvá hagyta a Comitetul Central. Az alapszabályokat a november 16-án tartandó rendkívüli ülés tárgyalja le.

Dr. Rapcs György, a marosvásárhelyi Comitetul Regional elnöke nek te jelentését, hogy ideiglenesen Boros Babosra tavozott tudomásul vették. Tárlőlete tartamára az egyek vezetését Boros Teodort bízták meg.

Az AMTE kérését, hogy december 3-án országos verseny keretében megrendezik a rad bírko ó bajnokságot, tudomásul vették és a versenyt engedélyezték.

Lászlóaragás

A vasárnap mekőzécek bírál. A kolozsvári bíráló bizottság a november 12-éi ülésére a kerületi bajnoki és díjnézőkőzésszere a következő bírákat delegálta: KAC-CFR: I. oszt. bajnoki dr. Vatuca Sabia (Universitatea), Universitatea - KKASE C. I. oszt. Iure (Haggibbor) - CFR II - KAC II. Adorján O. I. oszt. Universitatea II. - KKASE II. Grimm Kalmár, KMTE ifj. - Haggibbor ifj. Pop Joa, Victoria ifj. - CFR ifj. Petran Sandor, Elit ifj. - KAC ifj. Dési Sándor, Universitatea ifj. - KKASE ifj. Goldstein Izidor.

A Haggibbor első bajja a Haggibbor Sport Együt December 2-án rendezti meg első bajját, amelynek előkészítésén lézessan te ékenyekedik a rendezőbizottság.

KÖZGAZDASÁG

Pénzbírsággal sújtják a kereskedőket a tőlük ellopott árukért

A miniszter ma akarja alkalmazni az 56 év előtti vámtörvényt

- Az Új Kelet tudósítójától -

Sajtóadásos, a maga nemében egyedülálló rendelkezést adott ki az ipar és kereskedelemügyi miniszter a vasúti kocsiokból az utolsó három évben ellopott áruk import-vámját illetőleg. Nem többet és nem kevesebbet rendel el a kereskedelemügyi miniszter, mint az 1866-iki vámtörvény 151. és 152. cikkének alkalmazása a behozatalnál elfűtt áruk elvámolása és az eltűnés miatt az árutulajdonosokra kűrt pénzbüntetésre vonatkozólag. Az 56 évvel ezelőtti hozott törvény ugyanis négyeszeres vámot és tízszeres pénzbüntetést állapít meg ama árukra, amelyeket tulajdonosaik szaktereken hoztak át a határon és amely árukak nagyrésze a határátlépéseknél eltűnt. Az áru szállítását akkor természetesen az áru tulajdonosa volt a felelős és az „áru eltűnése” minden esetben az illető kereskedő visszaéléseit akarta a vámhatóságok előt leplezni.

Csak természetesen azonban, hogy a régi törvény eme elavult intézkedése a mai változott időben nem alkalmazható a komolyan károsítással, mert hiszen a vasúti kocsiokból téveslegesen ellopott árukért az áru tulajdonosát nem lehet felelősé nem lehet tenni, de éven ő az egyetlen karosult fél. Ha a régi rendelkezést ma alkalmaznánk, ez nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a kereskedőt, akinek áruját a CFR. közsegeinek mulasztása miatt szállítás közben ellopták, pénzbírsággal is sújtják épen ama árúja miatt, amelyet önhibáján kívül tőle elulajdonítottak.

Az ország szállító vállalatai eme esedélálatos anachronisztikus rendelkezés következtében számmilliókra emelkedő pénzbüntetést kellene finanszíroznok és ezért érthető, hogy a mindenképpen sérelmes intézkedés ellen szervezeteik által orvoslást keresnek. A szállítók országos szövetség és a Sfatul Negustoresco központi vezetőség intervenciát kért a kormánynál. Kérk az érdekeit váltakozó, egyrészt eme téves rendelkezés visszavonását, de egyben a régi vámtörvény megfelelő módosítását is. Fűtséhe:6, hogy a kormány nem tér ki a mindenképpen jogosult kérés teljesítésére előt.

Decemberben alakul meg a romániai Cobden-szövetség

- Az Új Kelet tudósítójától -

Megírta az Új Kelet, hogy a Cobden-mozgalom, amely a fiatal és progresszív gondolkodású kereskedő és pénzembereket sorakoztatja fel a nemzetközi szabadkereskedelem megteremtésére, Romániában is tét hódít. A mozgalom Nyugatról indult el Kelet felé és romániai tartalmánál fogva romoly társadalmi mozgalomná terebélyesedik. A Cobden-mozgalomnak egyelőre Románia a végvára, de az előjelek szerint rövid időn belül az egész gazdasági világot behálózó program lesz, amely a mesterséges határokat szétfeszíti és egyesíteni fogja a modern pénz-és kereskedővilágot.

A Cobden mozgalom romániai törhódítása nem kis mértékben dr. Taty Sándornak, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara agrilis titkárának köszönhető, aki már hetek óta megbeszéléseket folytatott gazdasági életünk reprezentánsaival a Cobden szövetség romániai csoportjának megalakítása iránt. Ennek eredményeként tegnap este értesítet hívott össze Taly titkár és iparkamara főlesterében, amelyen

megjelentek a fiatal és hasonló gondolkodású kolozsvári kereskedő és bankosok. Taty dr. megnyitó beszédében röviden vázolta az értekezlet célját, majd Székely János közgazdasági lepszerekesztő hangoztatta a Cobden-szövetség megalakulásának jelentőségét. Eután dr. Ligeti Ernő újságíró fejtegette a romániai csoport megalakulásának országos és nemzetközi fontosságát. Sabin Ciareanu és Sirbu Oliu, a Banca Agrara főtisztviselői hangsúlyozták a Cobden-mozgalom ideális céljainak a nemzetgazdaságra és a kereskedelmi élet tisztességére kiható szerepét.

Baható eszmecsere után az értekezlet Sabin Ciareant, Sirbu Oliviu és Ujhelly Györgyöt, az erdélyi és bányászati gabonaszindikátus fő ponti vezért kényszerítette arra, hogy a Cobden-szövetség egész országra kiterjedő szervezésének előkészítésével a bizottság a mozgalomba bevonja Erdély és Bányász kereskedelmi és pénzügyi köröket. Később előkészítés után az országos alakuló nagygyűlés decem-ber közepén fogják Kolozsvárt megtartani.

Belföld

(x) A CFR. bevételei. Bukaresti jelentés szerint a CFR. vezérigazgatósága most tette közzé az államvasutak szeptemberi forgalmára vonatkozó adatokat. A jelentésből többek között a következőket tudjuk meg. A Cseh-szlovákiával való forgalom személyjegyek címén 17 ezer lei és 7500 ok, a podgyász k után 9387 lei és 1331 ok volt. A Simpsonon: személyjegyek 65.869, podgyász 5938 frank. Orient express: személyjegy 66.500, podgyász 9560 frank. Bukarest-budapest-bécsi gyors: személyjegy 16.500, podgyász 2700 frank. Ezekből az összegekből a CFR.-nek a következő összegek jutnak: Cseh-szlovákiával való forgalomból 17 ezer 060 frank, Simpsontól 15 ezer 673 francis frank, az Orient express-től 24 ezer 500 frank, a budapest-bécsi gyorstól 11 ezer 739 frank.

(x) Szabad a német, osztrák, magyar és lengyel valuta kivitele. Bukarestből táviratozzák: A valuta-bizottság javaslatára a pénzügyminiszter megengedte, hogy a német, osztrák, magyar korona és a lengyel marka — bármilyen formában és mennyiségben — az országból külön engedély nélkül is kivihető legyen.

(x) Megszilárdultak a jugoszláv gabonárák. Zigrabból jelentik: Az amerikai behozatal csökkenése miatt a szerb gabonárák némi szilárdulást mutatnak, de a piacon szinte teljes az ülettelenség. Buzában gyenge a kereslet, de csékély a kínálat is. A szágrábi tősdén mindössze néhány kötés történt 1200-1350 koronás áron. A rossót csak fiktív jegyzik 1200 koronás áron, kínálat nincs. Zatot a katonaság vásárol csupán nagyobb mennyiségben, a magánke-rezeslet igen gyenge, az ár 1000-1050 dinár ingadozik. Változatlanul gyenge a kereslet és a kínálat árpában is. A társarmányárpa 1000-1050, a sóárpa 1350-1400 korona közt ingadozik. A tengeripiac lanyha, a kereslet és a kínálat egyaránt gyenge. A tavalyi tengeri 1300-1350 koronáért került eladásra, míg az ideai száritott tengeri ára 960-980, a kevésbé száras 550-560 dinár. A liszt-piacon ez ületmenet még mindig meglehetősen gyenge. Nincsen ajánlat és nincs a kereslet sem. A nulláslistánál 1900 koronától 2200 koronáig változnak az árak. A nagymalmok által forgalomba hozott elsőm-nőségű nulláslistát még ennél mag-sabb áron is került eladásra, persze kisebb mennyiségben és leginkább a gyenge termései vidékeken. A korpa

ára gyenge kereslet mellett 600 ko-rona körül van. Babból meglehetősen nagy készletek vannak az országban és bár export egyáltalán nincsen, az árak mégis salúdán 1400-1450 korona körül állnak, míg egy-ké-száz koronával kevesebb, mint a kivitel meg-szorítása előtt.

(x) A petróleumkereskedeleme szaba-dságot kerik a termelők. Bukaresti távirat szerint a petróleum utera 15 képviselői megjelentek Sassa kereskedelmi és ipari miniszterrel és memorandumot nyújtottak át neki, amelyben teljes szabadságot kérik a petróleum uterák-kek árszabás megállapításáról és az or-szállításáról. Sassa miniszter válaszá-ban kijelentette, hogy bizottságot fog kinevezni, amelyben a petróleum uter-ek képviselői is helyet foglalnak és a bizottság fogja azután az egész kérdést — köz- és magánérdek tekintetével — szabályozni.

(x) A hadsereg és a községek lisztellátása. Magyar az Új Kelet, hogy a napokban az erdélyi és bányászati malomtulajdonosok értekez-letre hívták egybe a kereskedelem ügyi miniszter Bukarestbe, hogy a liszt maximális áron felül való árú-sítása ügyében ismételt a lisztel-lenőrzési hivatal intézkedéseibe be-tartására figyelmeztesse őket. Ezzel az értekezlettel egyidejűleg az ország-ossz és malomtulajdonosai is értekez-letet tartanak a miniszterumban, hogy a hadsereg és községek liszt-ellátásának ügyét be zéljék meg. El akarnak ugyanis kerülni, a katonai rekvirálásokat olyanformán, hogy a malmosok biztosítsák a hadsereg lisztellátását, amint az a hadsereg főfeladatává vált a ügyében is történt. A községek ellátására vonat-kozólag a miniszter fel fogja kerülni a malmosokat, biztosítják a belső szükségletet és közvetlenül szállíták azt az illető városokba és falvákba, hogy a közvetítő-kereskedelemtől sze-repe mellőlzhető legyen.

Konkád

(x) 1:2 arányban fizetik a román kereskedők cseh tartozásait. Prágából jelentik: Lapjelentések szerint több cseh nagy exportvállalat megál-lapodást kötött a romániai kereskedők-kel a már régebben esedékes tartozások ügyében. A cseh kereskedők azt követelték román üzletfeleiktől, hogy tartozásaikat egy cseh korona egyenlő 5 lei arányban fizessék. A tárgyalások folyamán azonban a ro-mán kereskedők érveit voltak kény-

telenek honorálni és a tartozások fizetését 1:2 arányban állapították meg.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Habima Zsidó Színpad

— A sádeha. (Szab) Iuro és Deszter Simon kis vigjátékának rep-rize a Zsidó Színházban) A „Habima” társulata csütörtökön este felváltotta Szabó I. ro és Desberg Simon együt-tesen írt és anaskidején nagy sikerrel bemutatott kis vigjátékát. A sádeh n. t. A mindörök öltöz, helyzet és jel-lemzők okában bővelkedő dráma em-attal is lekötötte a hallgatók figyelmét, amely többszöri nyitási tussal és állandó dráma adott kifejezést tel-kesítésnek. A művészek közül Stra-mer hiváló alakját nyújtott a cím-szerepben, de nagyon jók voltak a többi szereplők is: Stramerné, Rabi-novits, W. Löberg, aki pompás bo-cherfigurát adott, Rubinovits, Blind Arauk, Weisbergné, Wiedner. A nagy sikerre való tekintettel a kis darabot minden bizonnyal még gyakran elő fogják adni.

Heti műsor

Szombat: Der Golem von Prag.
Vasárnap: Ugyanaz.
Hétfő: Ugyanaz.
Kedd: Der Kales Cholem.
Szerda: König Lear.
Csütörtök: David's Geige.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Jenkel der Schmidt von Pinsk.
Vasárnap: Ugyanaz.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Szombat d. u. fél 4-kor: Sándor Mátyás. (Első és második rész együtt. Három óras előadás. Igen olcsó mozhelyárakkal.)
Szombat este 7-kor: Az éj királynője. (Operett-újonság, először. Premier helyárakkal. Premier bérlet 14. sz.)
Szombat este fél 11-kor: A tyukketrec. (Uj-donság, 3-adszor. Premier helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 3-kor: Kék mazur. (Operett-újonság 18-adszor. Olcsó helyárak-kal.)
Vasárnap este 7-kor: Az éj királynője. (Operett-újonság, 2-adszor. Premier helyárak-kal. Bérletüznetben.)
Vasárnap este 10 órakor: Nincs elvámolni valója? (Premier helyárakkal.)
Hétfő: Az éj királynője. (Operett-újonság, 3-adszor. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 37. sz. A.)

A műsorra tűzött előadások jegyei előre megváltathatók a színház pénztáránál

Markovits F. ékszerész, Arany- ezüst ékszerek, kincszüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szöld és pontos kiszolgálás. Tört arauyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi áron veszek. 1928 Cluj, Wesselényi-utca 20. sz.

**Róka Szörmfestés és vegy-
tisztítás** **Helme**

a legszebb kivitelben a „Kristály“-nál
Cluj • Telefon 500
Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban 1434

Még sehol és soha nem voltak kaphatók kézen olyan kintű öltöngők, felöltők, fluruhák, mint most 1433

KATZ és MENDEL cégnél Cluj, Főtér 10 sz. Ázövegek nagy választékban

Szörmek művészies feldolgozása

Déri Lajos, Cluj, trada Memorandului (volt Unió-utca) 3.
Eredeti modellek!
Telefon 12-12.

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co

kötött, szövött, rövid és norinbergi árak nagykereskedése
Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagyplac-tér

A színházi iroda hírel
Éjjeli előadások. Ma és holnap, holnap-után két éjjeli előadás lesz a magyar színház-ban. A szombati fél 11 órakor, a vasárnapi pont 10 órakor kezdődik. Szombaton a nálunk is óriási sikert aratott Tyukketrec kerül színre, vasárnap pedig a legötletesebb fran-cia bohózatot, a Nincs elvámolni valója? t-adják.

Az éj királynője. A holnapi operett-uj-donság iránt rendkívüli érdeklődés nyilván-ult meg a közönség széles rétegeiben. Az a siker, amit az éj királynője Berlinből ki-indulva, mindenütt aratott, előrevetít ide is árnyékát. A próbák bangulatából ítélve, har-sogó kacagás fogja betölteni 7 órától tíz óráig a sádkör tágas nézőterét. Vasárnap is, hétfőn is az éj királynője-t adják.

Szent Antal csodája és Crainquebille A színháznak csaknem valamennyi tagja játszik az Anatole France Crainquebille-jé-ben és a Maeterlink Szent Antal csodájában. Ez a két remekmű fog színrekerülni a jövő hét csütörtöki estében tartandó irodalmi estén.

Sándor Mátyás a magyar színházban. Ma délután fél 4-kor igen érdekes mozgó-fénykép-előadás lesz a színházban. A diadal-mas sikerű Sándor Mátyás-nak első és má-sodik rész együtt, egy előadás keretében fog színrekerülni.

MOZGÓK MŰSORA

Egyetem mozgóban: szombat, vasárnap a bemutatón óriási sikert aratott modern kalóztörténet. Az Óceán urai.

Apollo mozgóban: szombat, vasárnap Harry Higgs, a mesterdetektív kalandjaiból. Az arany sark.

Uránia mozgóban: Szombat, vasárnap az őszi évad legnagyobb szenzációja. A halál létrája Kalandozóténet, főszerepekben: a világhírű Albertini-csoport, a jelenkor leg-merészebb és legügyesebb artistái.

Felkészítő szerkesztő **DR. MARTON ERNŐ**
Hirdető: **HABIMA** nyomda és kiadóvállalat E. Y.
Szerkesztőségi telefonszám 977.
Hirdetéseket milliméteres díjazás szerint ves-sel a kiadóhivatal

A női és gyermekruhák elárusításával felhagyok

Amíg a készlet tart

10%

árengedményt nyújtok minden vevőnek.

Köztisztviselőknek még külön engedmény!

SIPOS JENŐ
Piata Unirii 17

Jól berendezett vidéki **könyvnyomda** eladó.
Leveleket a kiadóba kérek.

Eredeti gyári árban **kötött kabatok, swejterek, harisnya és keztyű**

Blatt
kötött-szövött árak
Cluj, Főtér 18.
1924

Megnyit a Frenkel áruraktár str. Aprinjoavelor (v. Gyufagyár-u.) 13. Legelőnyösebb feltételek, legmagasabb lombardok. Ritűnő száraz helyiségek, pincék nagy befogadóképességgel. Vasuti wágány Tel. 401, 290

Alapított 1868 évben.

Pontos és szolid kiszolgálás.

M. Kominik Prag, Smecka-utca 11

marha és disznóbizományos. Megbízásokat elvállal szarvas-marha és disznó-szállításokra. A szállítmányok

Magyar tranzitszám 59524 | Rudolf Kominik Prag-Bubna

Irányítás: Budapest-Hegyeshalom-Petroseika
allomásokon keresztül.

cimére küldendők

1441

FRATII FRÄNKEL TESTV.

Kézműaru nagy kereskedése Cluj, Piata Mih. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 14.

Engros eladás!

2 szorgalmas segéd

a rövid és galanterie áru engros szakmából azonnali állandó alkalmazást talál a

Blau és Müller
cégnél Timisoara Gyárváros Coronini tér 19

Bőrlábszárvédő

elsőrendű anyagból fekete, barna és sárga színekben 1286

Krébs János szilgyártó
Cluj, Catea Regele Ferdinand 77.
Kereskedőknek érkezőmenny!

Megnyilt! a Megnyilt!

„Helios“

hívtűszövött árugyár lakata
Cluj, Piata Unirii 7. (Főter)

Orszi választék: 1389

- Kötött kabátok
- Kötött ruhák
- Női és gyerek cseppek
- Jämperek
- Harisnya és keztükben

Eredeti gyári árak

Exportját és importját

Románia, Magyarország, Ausztria és Németország

között határidővel és legolcsóbb fix díjtelek mellett csak

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vállalata tudja lebonyolítani.

Központ: Cluj, Piata Unirii 26.

HÁZAK: Wien, 1, Rottenurmstrasse 27. Budapest, VII., Rákóczi-ut 6, VII. Dohány-utca 3. Oradea Mare, Rákóczi ut 24. Brasov, Kapu-utca 61. Arad, Simonyi utca 13. Orsova, Dunapart. Szobok, Madách-utca 1. **Expozitőrök:** Bruck, Hegyeshalom, Moson, Biharkeresztes, Békéscsaba, Curtici, Kötgyán, Biharpüspöki. 1276

Fuvarlevél felülvizsgáló iroda
Speciális dunai forgalom!

Kepes Elek orvosi kötszerész

Oradea-Mare, Sas-passage

Ajánlja saját készítményű sérvkötőt, haskötőt stb. Női és férfi övszerek nagyraktára 00000

S. EISENSTÄDTER & Co

szücs és szörme áruháza

Főzetlet: 1383
Calea Victoriei 2.
Fiók:
Ovár (Szentlélek és Kínizsi-s. sarok)

Szörmeáruban állandóan nagy készlet!

Sürgöncymt.
BŐRDISZMŰGYÁR.
TELEFON:
INTERURBAN. 6.

BŐRÁRUIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SÁTMÁR.
NAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS LEGNAGYOB BŐRDISZMŰ, BŐRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-GYÁRA.

MEGNYILT Clujon a Bólyal-utcaiban MEGNYILT

Rosmann Mihály szücsműhelye

ahol minde a szakmába vágó munkát legújabb divat szerint pontosan eszkezik

Speciális hajfestő, női fodrász és manicure terem

Fodor Antal, Cluj

Calea Victoriei 2. (volt Kossuth L.-t.)
Modern hajmunkák, jutányos árak! 1284

Szalámis postán átánvét mellett pontosan szállít 1344

Winkler Már szalámigyára
Cluj, Piata Mihail Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 12-90.
Árjegyzék és kérésre ingyen.

Utazó bőrönd és táskák
legjobb minőségben készült
Farmati bőröndöséi
Cluj, Str. Memorandului (Unii-s.) 16.

Iskolaruhák Raglánok

nagy választékban megérkeztek 1380

Neumann M.

cégnél, Cluj, Piata Unirii No. 14. Főter

Gladys
shoe cream
the best

As előkelő világ cipőkrémje

Valutaplaó november 10-én

TÖZSDÉK	Lej	osok kor.	márka	fran frank	avajoi frank	lira	oszte. kor.	nagy kor.	font sterl.	dinar	leva	lengy. márká	dollár	holl. forint	török font	sz. kor.
Bukarest	valuta deviza	495 508	3 2.5	1000 10.5	29 29	650 670	25 22	625 625	695 708	325	102	130 160	161 160		82	
Bécs	valuta deviza															
Praga	valuta deviza			89.0	19850	573	13375	45	127	14062	51		1950	3162		
Berlin	valuta deviza				450	1300	300		3175				7175	300		
Zürich	valuta deviza	1750	9	3580		2360	75	2225	2442			350	54750			
Paris	valuta deviza	575	4975	20		284	69	2	6945				1566			
Budapest	valuta deviza															

ember 11

hírei

olnap, holnap-
magyar színház-
r, a vasárnapi
abaton a nálunk
kettec kerül
tletesebb fran-
olni valója?

api operett-uj-
klődés nyilvá-
retegeiben. Az
Berlinből ki-
oreveti ide is
ából itélve, har-
7 órától tíz
erét. Vasárnap
t adják.

Crainquebille
amennyi tagja
rainquebille-jé-
ntal csodájában.
kerülni a jövő
irodalmi estén.
r színházban.
rdekes mozgó-
rben. A diadal-
k első és má-
s korében fog

ORA

mbat, vasárnap
aratott modern

mbat, vasárnap
iv kalandjaiból.

mbat, vasárnap
nziációja. A halál
szerepekben: a
a jelenkor leg-
tistái.

NTON ERŐ

adóvállalat 8.7.
szám 977

abás szerint vess
ai

eruhák
elhagyok

part

0

ményt
vómnek.

őknek
dmény!

NŐ

17

vidéki
mda

ba kérek,

patok,
keztyő

száz

1364

egmagasabb
Vasuti vágány
Tel. 401, 290

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket egyezményes díj... 2 lej. Legkisebb apróhirdetés díja - 10 szóból 10 lej. Legkevesebb hirdetésre semminemű költségköltséget nem adunk.

Mérlegképes könyvelőt német levelezőt keresek. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével Friedmann könyvkereskedés »Német-Magyar« jellegére továbbít. 5056

Gyors és gépirásban perfect, kereskedelmi irodában jártas kisasszonyt keresek. Németül tudó előnyben. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével »Gyorsgép« jellegére a Friedmann könyvkereskedés továbbít. 5044

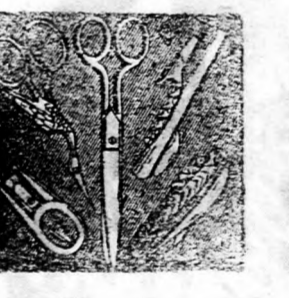
Vallásos okleveles gépkezelő, rituális fürdő (Mikve) kezelésére azonnali belépésre állást keres, másféle gépkezelést is vállal. Cím Fruchter Éllásnik. Gözfürdő-kezelő Naszód. 5051

Nőtlen izr. volt vasúti ellenőr, kitűnő kereskedelmista szerény feltételek mellett bármilyen alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 5050

Kiadó raktárhelyiség. A Plata Uniriin kiadó egy azonnal eloglalható mintegy 120 négyszög méter területű száraz pinchelyiség. Értekezhetni a Kereskedelmi Hitelintézet Rt.-nál Cluj, Plata Uniri 20, emelet. Ugyanott eladó egy teljesen új »National« pénzár. 5049

Kővári manikűr és tyukszemvágó szalon Főtér és Mester-u. s a r o k

Műköszörüs, késes, műszerész

szakmába vágó munkákat szakszerint, vállalom szolid és pontos kiszolgálással Bajzágó Márton Cluj, Biniazl-utca 5. (Ovár.)

Rosenzweig Antal Cluj (Saját ház) Széchenyi-tér 38. — Telefon 4-36... GUTH Á. fiat Satu-Mare (Szatmár-Németi) Gyárt és szállít: 3080-1

Egy jókarban lévő Schöberl-ágy, egy teljesen új selyempaplan, 2 gázvasaló eladó. Megtekinthető Egyetem-utca 3. I. em. 3 5045

Irodai munkákban jártas perfect német gépirónó felvétetik. Cím a kiadóhivatalban 5044

Zeneileg képzett fiatal házias elismert kitűnő baritonbanggal, ki képesítve van orgonakísérettel és karral előlמדכozni, egyuttal a titkári teendőket is elvégezhetné, megtehető vezetői kántor állást keres. Közlelőbit a kiadóhivatalban. 5032

Figyelem! Női kabátokat minden divat szerint legújtanysabban készít Arbermann női kabátstalonja Cluj, Str. Chinez 2. (Szentlélek- és Kínizsi-utca sarok. Fordításokat, alakításokat is vállalok Tisztviselőknék nagy árkedvezmény

Bocskor, mosófalp felsőbőr és szilgyártóblank állandóan nagy készlet kiscsnyben és nagyban. Legolcsóbb árak mellett Vidéki megrendeléseket kis postacsomagban is eszközölök. Vagonfélnél öt százalék kedvezmény Sámson-börgyár Gyulagár-utca 1. A gyorsárúraktárral szemben. Telefon: Gyár 2-86, lakás 3-87

Állami és városi tisztviselők! Felsőbb kérésre

Nov. 15.-éig bezárólag arcképes igazolvánnyal ellátott tisztviselők részére

Dick Jakab és Fia cég nagy alkalmi vásárt rendez

- 5000 m. Gyermekflanel 13.50
3000 m. Karton 17.50
3000 m. Barchett 19.50
3000 m. Kelengye vászon 26.50
2000 m. Pepita szövet 33.—
3000 m. Gyapjuszövet 140 89.—
1500 m. Csikos nadrágszövet 125.—
3000 pár Téli női harisnya 15.50
2000 pár Téli térfi harisnya 15.50
4000 pár Téli női keztyü. 21.50
4000 drb. Gyermek trikó. 19.50
3000 drb. Férfi trikóing 59.50
3000 drb. Férfi trikónadrág 59.50
3000 drb. Női trikó 59.50
1000 drb. Női és férfi szvetter 129.—
600 drb. Női szvetter-kabát 179.—
2000 drb. Divat vállkendő 109.—
2000 drb. Női sifon ing 79.50
1000 drb. Férfi zephiring 98.50
1000 drb. Férfi tenniszing 98.50

Elarusítás d. e. 9--12, d. u. 3--5-ig

Coron Blue (Kékitő kocka), kékitő illatos, tinta, párna, festék, kalaplakk minden színben. Padlóárgító, garantált minőség, legolcsóbb ár. LUXOR vegyszertgyár, Cluj. Telegram: »Luxor«, Cluj, Telefon 12-97. Engros engedély. 129

Parókákat és mindennemű hajmunkát, hajfestést kifogástalanul és jutányosan készít Paula hölgytörász és manikűr szalon CLUJ, Szentegyház-utca 15 sz. Ugyanott babaklinika is van. 137

Rendkívül előnyösen ajánlok Pergament papír I. PPP. jegyüt kg.-ként 110.— lej Zsineg kéthatód 25 gr. kg. 80.— lej Zsineg kétnyolcad 25 gr. 90.— lej Levélpapír 100/100 l. selyem bérelt 35.— lej Vaspor 500-as egy láda 75.— lej Drótszeg alapár 13.50 lej Cipőkrémek minden gyártmány gyári áron alul!!!

Gyagy és Vegyipar Rt. Szatmár Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontzsirt, m á trágyát, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz és vizes húslást, nyers és olvasztott fagyut.

Megnyit a Megnyit Safruth Zsidó Kölcsonkönyvtár Előfizetési díj 25 lej havonként Előfizetés és könyvkiadás reggel 8-tól este 7-ig a Safruth Zsidó Könyv- és Papírkereskedésben Cluj, Wesselényi M. és Szép-utca sarok. 4993

Gyermek ruhák 1899 raktáron és rendelésre is legizélesebben csak az ADLER-cégnél készülnék. Str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház-u.) 5. sz

A legjobb minőségű lámpa! Ha takarékos akar lenni, csak ezen félvattos lámpát használja!

Szerkesztő hivatala... Aki s... vihart... A franci... Némors... n germ... tengeri... Wiesbad... a franci... volna a... dussá te... félj med... jidőre... vánara... Loucheu... kötöte... a raván... félékba... tartomán... határai... vessit is... újfépité... galamb... hogy sa... val, mos... riát: bi... határoka... ilyenmó... Franciá... ország, ... csak ha... egyham... fog-e, ... deni. A... erjők... Poincar... franciá... a franci... Rajnás... amely... Rajnán... sber ka... olt-tanc... és beje... cisorszá... állja u... tudta e... met sz... és mos... áfranc... blanc... ország... erek a... nak és... Franci... És... viharát... tere i... mester... gelik... példa... és Na... nyergé... súlyos... harára... leroml... ügyi... még... alá n... szelst... ezek... nak... táborn... ezeken... nyugá... Joffe... Marn... A... tapso... és L... Louc... kenik... csak... kérlé... egyu